

Sygn. akt V KZ 56/20

POSTANOWIENIE

Dnia 28 stycznia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk

w sprawie **Z. D.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 28 stycznia 2021 r.

zażalenia Z. D. na zarządzenie upoważnionego sędziego

z dnia 27 października 2020 r., sygn. akt II AKo (...)

o odmowie przyjęcia wniosku Z. D. o wznowienie postępowania zakończonego

prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w L.,

sygn. akt VII Ka (...)

p o s t a n o w i ł

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem:

1. w pkt. I odmówiono przyjęcia wniosku Z. D. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w L., sygn. akt VII Ka (...) – wobec nieuzupełnienia w określonym terminie braków formalnych w postaci niesporządzenia przedmiotowego wniosku przez podmiot profesjonalny oraz nieuiszczenia opłaty od wniosku;
2. w pkt. II zarządzono wykreślenie sprawy z repertorium „Ko”.

Zażalenie na powyższe zarządzenie złożyła Z. D., prezentując stanowisko, że w niniejszej sprawie zachodzą podstawy do wznowienia postępowania z urzędu. Zaprzeczyła nadto, jakoby została pouczone o wymogach formalnych wniosku o wznowienie postępowania oraz o konsekwencjach prawnych ich niespełnienia.

Skarżąca zaakcentowała również, że zaskarżone zarządzenie z dnia 27 października 2020 r. oraz zarządzenie z dnia 30 września 2020 r. w przedmiocie wezwania do uzupełnienia braków formalnych wniosku o wznowienie, zostały wydane przez tego samego sędziego, który zasiadał również w składzie Sądu Apelacyjnego w (...), wydającego w dniu 16 września 2019 r. postanowienie o nieuwzględnieniu wniosku skarżącej o zwolnienie od opłaty i wyznaczenie obrońcy z urzędu. Wnioski te żaląca ponowiła w konkluzji złożonego zażalenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie jest zasadne.

Braki formalne wniosku o wznowienie postępowania, do których należy zarówno złożenie wniosku niespełniającego wymogu określonego w art. 545 § 2 k.p.k. (sporządzenie go i podpisanie przez podmiot profesjonalny), jak też nieuiszczenie stosowanej opłaty od wniosku – mają charakter usuwalny.

W związku z tym wnioskodawcę należy wezwać do jego usunięcia w trybie art. 120 § 1 k.p.k. Uzupełnienie ww. braków w terminie wywołuje skutki od dnia wniesienia wniosku. W przeciwnym wypadku pismo uznaje się za bezskuteczne, co w odniesieniu do wniosku o wznowienie postępowania, który został osobiście sporządzony przez stronę, powoduje wydanie zarządzenia o odmowie jego przyjęcia (art. 120 § 2 k.p.k.). Ten tok procedowania został w niniejszej sprawie dopełniony, albowiem po negatywnym i prawomocnym rozpoznaniu wniosków Z. D. o zwolnienie od opłaty i wyznaczenie obrońcy z urzędu (*vide* postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 16 września 2019 r. oraz postanowienie tego Sądu z dnia 30 września 2019 r.), wnioskodawczyni została wezwana do uzupełnienia wymienionych braków formalnych w terminie 7 dni od chwili doręczenia wezwania, co nastąpiło w dniu 9 października 2020 r. (k.29 i k.30). Bezspornym pozostaje, że Z. D. nie uczyniła zadość rzeczemu wezwaniu. Wbrew stanowisku zażalenia, skarżąca została pouczona o wymogach formalnych wniosku o wznowienie postępowania oraz o konsekwencjach prawnych ich niespełnienia, na co jednoznacznie wskazuje treść ww. wezwania, w którym jasno określone zostały stwierdzone braki formalne wraz z podaniem konsekwencji ich nieuzupełnienia poprzez ustanowienie rygoru odmowy przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania.

Zauważyć jednocześnie należy, że przepis art. 545 § 2 k.p.k., wprowadzający tzw. przymus adwokacko-radcowski, jest regulacją o charakterze obligatoryjnym i nie ma możliwości obejścia jego rygorów. Obowiązuje on z woli ustawodawcy i tylko ustawodawca – nie zaś organ procesowy w skutek własnej decyzji – może z tego przymusu zrezygnować. Podobną ocenę należy odnieść do obowiązku uiszczenia stosowanej opłaty od składnego pisma, której wysokość, ustaloną w niniejszej sprawie na kwotę 150 zł, określa przepis art. 15 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych. Artykuł 623 k.p.k. co prawda przewiduje możliwość zwolnienia od rzeczony opłaty, jednak w przypadku wnioskodawczynie kwestia ta została rozstrzygnięta prawomocnym postanowieniem Sądu Apelacyjnego w [...]. z dnia 16 września 2019 r., w którym stwierdzono brak podstaw do takiego zwolnienia.

Skoro zatem wnioskodawczynie nie uzupełniła wymienionych braków wniosku o wznowienia postępowania, to zaskarżone zarządzenie jest prawidłowe. Do jego wydania obliowały przepisy Kodeksu postępowania karnego, tj. art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 i § 2 k.p.k., które stanowią, że w razie stwierdzenia braków formalnych złożonego wniosku, odmawia się jego przyjęcia.

Osobiste przekonanie wnioskodawczynie, że w niniejszej sprawie zaistniały okoliczności obligujące sąd do wznowienia postępowania z urzędu, nie mogą wpływać na zasadność zaskarżonego zarządzenia. Autorka wniosku nie próbuje nawet skonkretyzować okoliczności, które wskazywałyby na wystąpienie uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k., a tylko one mogą stanowić podstawę do wznowienia postępowania z urzędu (art. 542 § 3 k.p.k.).

Uchybienia procesowego, zwłaszcza w kontekście przepisu art. 40 § 1 k.p.k., nie stanowi również podkreślona przez załączą okoliczność, że zaskarżone zarządzenie z dnia 27 października 2020 r. oraz zarządzenie z dnia 30 września 2020 r. w przedmiocie wezwania do uzupełnienia braków formalnych wniosku o wznowienie, zostały wydane przez tego samego sędziego, który brał również udział w wydaniu postanowienia Sądu Apelacyjnego w [...]. z dnia 16 września 2019 r. o nieuwzględnieniu wniosku skarżącej o zwolnienie od opłaty i wyznaczenie obrońcy z urzędu.

Należy też wyjaśnić, że przedmiotowa kontrola odwoławcza dotyczy wyłącznie materii objętej zaskarżonym postanowieniem, tj. oceny zasadności odmowy przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania. Z tej też racji ponowione w zażaleniu wnioski o zwolnienie skarżącej z obowiązku uiszczenia opłaty od wniosku o wznowienie postępowania oraz wyznaczenie jej obrońcy z urzędu w celu sporządzenia i podpisania tego rodzaju pisma procesowego, nie mogły zostać rozpoznane w toku przeprowadzonej kontroli instancyjnej.

W tym stanie rzeczy, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.